

REDACTIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Vrîl de Duminecă pe an
— 4 coroane.

Pentru România și
război pe an:
40 franci.

Manuscrisurile nu se napolază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, Deák Ferencz-u. Nr 8

INSERȚIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
de fiecare publicație.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Scrisori nerăscuțate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Antisemitismul în România.

(R) La 1848 și după aceea multă vreme, familiei C. A. Rosetti îi era atașat cu o deosebită credință Ovreiul pămîntean Rosenthal. El a ajutat pe Maria Rosetti să poată însoți, la distanță, pe soțul ei arestat și exilat apoi de regimul reacționar. În exil i-a fost lui Rosetti și Brătianu amic devotat.

Fie din această cauză, fie pentru că într-adevăr îndeosebi Rosetti a fost pătruns de ideile generoase ale frăției tății și egalității, propagate cu atâta entuziasm de șefii marelui mișcări dela 1848, destul că nici „Pruncul Român”, nici „Românul” n-au făcut nici-odată antisemitism, ci din contră: între marea democrat și părintele presei române C. A. Rosetti și între marea poet Eminescu, redactor la „Timpul” s-au urmat nu odată polemici înverșunate pe chestia ovreiască, polemici, în cari a intervenit printr-o broșură („Soll și Haben”) și distinsul nostru amic Ioan Slavici, care scria alături de Eminescu, la ziarul „Timpul”.

Avînd în fața lor un bărbat de talia lui C. A. Rosetti, antisemiții români, bine înțeles, n-au putut să lupte cu succes în presă. Până pe la 1884 opinia publică a României se inspira adecă din scrisesele „Românului”. Numai după ce la 1884 Rosetti se desparte de Brătianu, din cauza unor reforme politice, în cari chestia ovreiască a jucat și ea rol, opinia publică începe a se emancipa de sub influența „Românului” și în ceea ce privește antisemitismul.

Să ia poziție față de în contra semitismului, să ducă o campanie cu scop bine definit, n'a îndrăznit însă nici unul dintre organele de partid. Și aceasta, desigur, nu pentru că primejdia ovreiască n'ar crește, ci de teama Alianței Israelite Universale, care înainte cu un an a forțat mâna guvernului Carp, încât a spesat milioane readucînd în țară pe Ovreii plecați în lume când cu *miseria economică* rezultată din cauza lipsei de recolte a anului 1899. Zicem, *din cauza miseriei economice*, pentru că acesta e adevărul! În urma recoltei slabe, Ovreii nu mai aveau ce și pe cine să exploateze. Au luat dar o tulburare antisemită din Moldova drept pretext bine sosit, pentru ca să alarmeze pe coreligionarii lor din alte state, cari au și adunat bani și i-au cumpănit să emigreze.

Câtă rea credință și falsitate a fost însă în campania ce s'a dus atunci împotriva României, ai cărei locuitori autochtoni au fost descriși drept niște sălbatici și intoleranți, rezultă și din faptul, că ovreimea emigrată n'a fost primită în nici un alt stat din Europa. Desigur! Pentru că emigrații „martiri” erau niște vagabonzi, urduși, adevărată lepră, cum îi descrie Bartha pe *kazari*, cari nu puteau să inspire nimănui nici o încredere. Chiar acei miserabili au dus însă în România „intoleranță” o viață atât de bună, încât abia au așteptat să fie escortați îndărăt, după ce au consumat banchetele oferite lor de coreligionarii de pretutindeni, coreligionarii cari li-au dat de

toate, numai de-un lucru s'au ferit: să nu cumva „emigrații” să rămână printre dînșii!

Campania ce s'a purtat pe acea vreme în contra României de către presa pusă în serviciul Alianței Israelite, a deschis însă ochii chiar și ai celor mai toleranți patrioți români. „Societatea antisemită” din România numără azi membri marcanți din toate partidele și din toate stratele sociale române. Ea are un organ, „Apărarea Națională”, care combate pe semiți, ori mai bine: *opără interesele naționale primejduite de Ovrei* cu o vigoare și înțelepciune vrednică de toată lauda.

Curentul anti-ovreiesc din România se poate de alt-fel judeca nu numai de pe campania pe care o ducă numitul ziar și alătura de el și alte ziare ce apăreau p'atunci, dar mai ales din cele petrecute cu profesorul Lazar Șăineanu. De trei ori adică corpurile legiuitoare române au respins ce, rerea de încetățenire a lui Șăineanu, deși el este născut în țeară, și-a schimbat numele, s'a botezat, ba de naș avusese chiar pe dl Take Ionescu p'atunci ministru. Deputații și senatorii României nu au vroit anume să espună țeara la rușinea, ca o catedră universitară, și încă importantă: *de filologie*, cu care se leagă foarte strîns însăși istoria vieții neamului nostru, să poată fi ocupată de un Ovrei.

Dealtminteri, în mijlocul atîtor miseriei pricinuite de Ovrei, cari aproape au copleșit Moldova și au viciat nu numai orașele, dar și satele apărute cu atîta vitejie, de toate invasiunile străine, de Stefan-cel-Mare și de un Vasile Lupul, zicem: în mijlocul atîtor miseriei, este o mare mîngăiere. În România *streînul* nu poate avea proprietate rurală, șasă și pămînt la sate. Așa scrie constituția. Nu-i vorba, atît la Congresul din Berlin, cât și după aceea, Alianța Israelită lupta ea cu toate armele, ca să se schimbe această dispoziție a Constituției României, faimosul articol 7. Fie-le însă somnul de veci fericit marilor Brătianu și Kogălniceanu, căci ca eroi au apărat cetatea prin care Ovreii încercaseră a sparge o intrare. Ovreiul, dacă nu este încetățenit printr'un vot al Camerei și Senatului, deci printr'o lege specială, tot streîn rămîne. Numai grație șgărceniei, cu care corpurile legiuitoare împărțesc cetățenia României este încă a Românilor. Altfel de mult marile proprietăți, solul sfînt, udat cu atîta sînge vitejesc, ar fi ajuns în mâinile Ovreilor, și în parlamentul țării s'ar răsfăța, ca în Ungaria, legiuitorii nu români, ci ovrei, cari încetul cu încetul ar fi viciat viața publică a fratilor nostri, cum au viciat pe cea a concetățenilor nostri maghiari.

Casul cu Șăineanu desigur le va profita fraților nostri. Ei nu vor acorda nici d'aci încolo cetățenia română unui element distrugător. Și dacă pe lângă acțiunea pe teren economic, întemeiînd asociațiuni folositoare țeranilor, vor mai presiona permanent și asupra Corpurilor legiuitoare să nu acorde nici unui Jidan cetățenia, antisemiții români își vor fi îndeplinit o frumoasă misiune națională.

Nivelul parlamentului unguresc.

„Gura păcătoșului adevăr grăește”, — acest proverb se poate aplica odată și pentru „Magyar Szó”, căruia îi facem dreptate când îi trecem ca notă bună următoarele constatări și declarațiuni:

„Majoritatea, pe care a creat-o el (Bánffy) în Parlament, cu mici excepțiuni a fost o ordinară armată de pretorienii câștigată cu cheltuiala partidului („liberal”), pe care goana de interese o ținea unită și care, pentru câte treizeci fileri, în orice moment, fără să aștepte măcar cîntatul cocoșului, era în stare să-și vîndă comandantul, ori-și-cuî ar fi venit...”

„Ear' opoziția lui Bánffy, până la fir de păr, se asemîna cu majoritatea lui Bánffy. Și aceasta era o masă gata și de cumpărat pentru ori-ce...”

Etată, și lupul ajuns moralist!

Afacerea Szelle-Kormos, care atîta senzație a produs în toate părțile, se află azi în mîna judecătoriei. La propunerea și pe temeiul motivelor grave, arătate de procurorul regesc din loc **Dr. Meszlényi**, penibila afacere i-s'a încredințat judeului de tribunal **Ribiczey Ferencz**, ca jude de instrucție, care a pornit deja cercetarea în contra judeului dela Curie **Kormos Adolf** pentru crima că s'a lăsat a fi corupt, și în contra soției lui **Szelle** născută **Fischer Margit**, pentru delictul coruperii cu bani. Decisiunea adusă, judele de instrucție a comunicat-o deja **Szembéti amendoror acuzărilor**, intru cât acuzații ar recurge în contra decisiunii, *causa va ajunge la senatul de acuze, care cel mult în opt zile va avea să se pronunțe asupra ei. După-cum se anunță din Budapesta, ministrul de justiție va orîndui și el un jude de instrucție special, pentru conducerea cercetării.*

„Trebuie pus sub acuză”! Aceasta o cere pentru Bánffy „Magyarország”, după desvîlirea frumoasă a organului german din Viena, care a servit și servește guvernele „liberale” din Ungaria pe rînd.

„Neue Freie Presse” spune adecă, despre fostul prim-ministru, *fostul său protegiat, ministru constituțional al Ungariei, următoarele:*

„Bánffy ar fi fost gata să facă atentat chiar și în contra clenodiului constituției; în cel mai înalt sens siliu a susținut necesitatea neînălăturabilă a regimului absolutist în Austria și Ungaria; pentru această de a căutat aliați la ministri comuni și în armată...”

Și prin aceasta și-a dat peste cap! Intreagă presa maghiară tăbărește din acest incident asupra fostului „országos hajdú káplár”; „Budapesti Hirlap” îi cere să se spele de acuzațiunea de „trădător sau nebun iresponsabil”, cum e poreclit de Bartha și nimeni nu-l apără.

Etată un nou „cas Ugron”!

Extra hungari os non est „patriotismus”!

Un călător bănățean în Rusia (1770—1)

N Iorga

(Urmare și sine).

Și așa să știți cum că la Impărăția Muscului de atunci până acum toate să știu ce să fac prin Ardeal, cari țineți credința și cari nu, și să știți că aproape iaste, aș mîntuirea voastră, aș piardere. Auzit-ați întâmplările de acum, cum stre-lucesc ascuțiturile săbiilor Muscului iară pentru lege, că Leșii, fiind popistaș, aș luat bisericile noastre în silă, și aș ple-

cat pre preoții rusești, cățva și rumănești și i-aș făcut uniți... Acum bate Dumnezeu războiu pentru norodul său... Numai craiul leașesc, pe care l-aș pusă împărăția Muscului, iaste în pace, împreună cu ai săi, pentru că s'aș plecat, iară pre cei neplecați tot prin sabie trecu, așjdi-rea pre toți căți s'aș plecat papistașilor și aș luat lege lor, neremăind până în copilul din fașe, iar pre popii cei uniți, împreună cu Jidovii adunându-i într'o casă, prin foc să săvărșesc; mulți aș fugit în Moldova, în țara tătărăscă ca să-și mîntuiască viața lor de moarte; dară nici Turcii, nici Tătarii nu-i priimesc, ce-i întorc ca pe niște robi, dîndu-i în mîna Moscalului... Că, cât vor găti prînzul în țara leșască cu Leășii, vor veni, să zice, și în Ardiial... Am deschis părinteștile brațele noastră spre cuprinderea voastră, și vă trimitem privilegii așezate și întărite cu lume temce la statornicie, supt care să vă odîfniți trupește și sufletește... Însă, de veți rămîne în Ardeal macar uniți, macar neuniți, toată Bisereca Răsăritului, adunându-să în 4 locuri, va să vă afurisească și să vă de anahimii... Ci, pentru ca să nu dăm seamă înnaite înfricoșatului județu pentru sufletele voastre, v'am făcut loc de odihnă în pămîntul carele trăiaște cu blogoslovenia Biserecii Răsăritului după cum veți vede și din copile; preveleghiilor, care cu multă ostăneală și cheltuială voaă vă vestim, și s'aș rînduit dela noi om intru toate procopsit, din neamul vostru și din țara voastră într'a căruia mîna i-s'aș dat dela împărăția și Creia noastră privelegiiile noastre, cu toată purtare de grije pentru noi. Iară voi cu multă înțelepciune și credincioasă inimă pre acești oameni, cari vă aduc voaă această milă, bine să-i cinstiți, și să i poveștiți, și aceste privilegii mai cu plăcere va fi lui Hristos a sta soare în loc decăt aceste să nu să propoveduiască la tot norodul prin Ardeal. Și cine s'are atinge numai cu gând rău cătră aceste privelegii, să pășască trîmurare lui Cain, urgie lui Arșe, spînzurare Iudii, și să fie blestemat cu toată rasa lui... Din tot săborul nostru, dat în luna lui Iunie în 6 zile, anul 1768.

Adausul II.

Prea luminate Măria Ta graf. Dăm laudă prea-puternicului Dumnezeu, care ne-aș învrednicit a vedea aceasta slăsită și în toată lume vestită cetate, cetate, zic, împărătiască, svîntă și pravoslavnică, și încă avem a ne mai lauda pentru că am păzit și fețe luminate, cu bunătăți împodobite dintru carele una iaste a Măria-Tale luminate și de străini tocma mîngăitoare față. Decț dară, acum, fiind-că cu ajutorul lui Dumnezeu ctătre dorita a noastră patrie a merge ongetăm, lăsăm pentru ceale priimi (te) aice dela Măriile Voastre faceri de bine, ca un zelscă (sic) cea de pururea cătră Dumnezeu pentru îndelungata și fericita a Măriei Tale viață și pentru a toate Prea-luminatei Casei Măriei Tale fericire, eare până om trei datorii vom fi a o face rugăciune. Prîlmeaște pentru aceeaia, prea-luminate Măria Ta grafule, smerita de la streini închinăciune...

Eu netrebnicul Hagî popa Mihailă Popovici din cetate Temișvarului; 1771, Fev. 25.

Din România.**Statistica meseriaşilor.**

Serviciul comercial din ministerul domeniilor, adică şeful acestui serviciu, dl. Lazăr Theodoru, şi şeful biroului comercial exterior, dl. Fr. Robin Derescu, au alcătuit, şi ministerul a publicat zilele acestea un studiu asupra „stării şi statisticei meseriaşilor” din ţeară.

Lucrarea este de cel mai mare interes şi de cea mai mare importanţă.

Se constată, mai întâiu, că numărul meseriaşilor din ţeară, fără Bucureşti, se ridică la 141.708, dintre cari maestri 100.336, calfe 26.158 şi ucenici 15.214. Pentru Bucureşti, ni-se dau rezultatele extrase de primăria Capitalei din lucrarea recensământului populaţiei pe 1899: 18.881 maestri şi 5140 calfe, în total 24.021.

Fireşte, aceste cifre sunt ceva mai mici decât cele reale; admitând cam 10—12 la sută erori, cifra reală a meseriaşilor poate fi socotită la vre-o 185 de mii în toată ţeara.

Din punctul de vedere al raportului numeric dintre elementul român şi cele străine, — constată statistica, — situaţia meseriaşilor din toată ţeara nu este absolut rea; ea se prezintă astfel: 68.8 la sută români, faţă de 17.3 la sută străini creştini şi 13.9 la sută evrei. Proporţia normală însă ar trebui să fie 85 sau 90 la sută meseriaşi români şi 10 sau cel mult 15 la sută meseriaşi de diferite naţionalităţi.

Această din urmă proporţie e chiar atinsă în judeţele din Muntenia; în schimb însă în oraşe, şi mai ales în Moldova, ea se întoarce şi ajunge așa, că prin unele părți mai bine de jumătate și chiar 2 treimi s-o formeze meseriaşii evrei; ba, în ce privește unele meserii și unele oraşe, meseriaşii români dispar aproape cu totul; — așa de exemplu în jud. Botoșani e un singur croitor român și 280 evrei, în orașul Botoșani 6 croitori români și 328 evrei, etc.

Cercetând meseriile în parte, se vede, că acelea în cari se găsește un număr foarte mare de români sunt meseriile cari cer multă muncă fizică, ca: lemnari, rotari, potari, zidari, câldăramari, cărăușii, chirighi, dulgheri, hamali și că sunt un mare număr de alte meserii în cari proporția străinilor e îngrijitoare.

Astfel: la 3.581 croitorii evrei vin numai 2.343 români; la 2.644 cismari evrei și 1.776 străini creștini, vin numai 7.522 români; la 1.510 măcelari români sunt 959 străini, din cari 429 evrei; pescarii de meserie sunt 1.643 străini (dintre cari numai 29 evrei) și 1.893 români; tâmplarii de mobile sunt 1.150 străini și numai 425 români; tâchigii sunt 229 români și 1.068 străini faţă de 2.171 români; în fine măstărele străine sunt 254, din cari 214 evreie și numai 132 române.

Din străinătate.

Bulgarii contra Rusiei! Lucru cam ciudat pare, ce e drept, ca să vezi pe Bulgarii favorizi și incurajați la fără-de-legi de Muscali, protestând contra dragostei cu Marele duce Alexandru. Și totuși; și tocmai „Reforme”, ziarul Sarafostiilor, atacă cu violență pe Ruși, cu ocaziunea prezentei în Bulgaria a Marelui duce, spunând că Muscalii expostează sentimentele bulgărești, pentru a le călca în picioare atunci, când ele ajung să se valideze în acțiuni „patriotice”.

O dovadă este aceasta pentru proverbul bătrân, că între pécătoși nu poate dura prietenia.

Branza cănească cântă o mănăncă!

Memoriile lui Hohenlohe. Fostul cancelar al Germaniei, decedat zilele trecute, și-a scris în ultimele decenii, aproape zi cu zi notițele sale și personale și de natură politică. Ele nu sunt coordonate, mai mult „fol detașate”, cum le numia și el. E vorba ca o personalitate competentă să fie însărcinată cu sistematizarea și publicarea acestor memorii. Fiul prințului Hohenlohe vor aduce la îndeplinire această datorie a lor.

Rusia și China. Nimeni nu s'a îndoit că Rusia va fi singura putere, care va trage un folos practic din evenimentele petrecute în China. Li-Hung Tschang a și propus, cum anunță o telegramă, ca trupele chineze să evacueze Manciuria pentru a nu provoca ciocniri cu trupele rusești și Rusia să fie lăsată a garanta ordinea.

Cum se vede, pentru a evita ciocniri, se propune retragerea trupelor puterii dominante și respectarea trupelor oăvălitoare. Trupele ruse în Manciuria se urcă la 50.000 oameni, o putere, care ar fi suficientă pentru orice eventualități. Paterile europene, deși s'au opus în mod platonice în conferința din Peking, de fapt s'au deprins cu ideea, că Rusia este și rămâne posesoarea Manciuriei. Aprobarea Germaniei o va avea sigur în urma întâlnirii suveranilor la Danzig. Franța nu opune veto unei creșteri a Rusiei și din cauza acestei constelații, Italia și Japonia, cari ar fi opus o rezistență mai serioasă, sunt silitе a se abține. Politica rusă a avut, fără multă trudă și jactanță un triumf mai mult.

Germania cumpără Fernando-Po. Știria despre cumpărarea de către Germania a insulei Fernando-Po se confirmă. Această

transacțiune s'a încheiat încă sub guvernul lui Silvea. Valoarea insulei, asupra căreia Englezii și Francezii au de mult ochiul așintit, stă în rodnicia pământului în cafea și cacao. Comerțul e concentrat în capitala Sf. Sabela și e în mâna Spaniolilor și Englezilor și a unui număr de Negri.

Mișcarea electorală în Serbia. Radicalii independenți încep a se mișca și a se organiza. Fostul ministru de justiție radical, Petre Maximovici, pe baza rezoluției unui congres de alegători radicali din circumscripția Semendria, publică un apel, în care radicalii sunt îndemnați a lua poziție în contra fuziunii cu progresiștii și a vota la alegeri liste curat radicale. În acest scop va avea loc la Semendria o mare întrunire. În circumscripțiile Rudnic, Uzice și Kruschewaj radicalii merg de asemenea în contra progresiștilor.

Noutăți

ARAD, 22 Iulie n. 1901.

Impăcarea patriarhului Brancovici cu episcopul Zmeianovici. „Magyarország” în numărul de ieri spune, că din loc autorizat a primit următoarea informațiune: La inițiativa guvernului unguresc, în cercurile sârbești din patrie s'a pornit o acțiune, ca conflictul de ani de zile dăinuitor între patriarhul Brancovici și între episcopul Verșetului Zmeianovici să se aplaneze și o împăcare să se facă între dînșii. Deodată cu această știre se mai anunță, că șvonul lansat despre retragerea episcopului Zmeianovici și stabilirea lui într'o mănăstire — se desminte în chipul cel mai hotărât.

În audiență la regele Carol. Se scrie din Sinaia, că M. S. Regele Carol a primit Livia trecută în audiență pe d-nii V. C. Munteanu, profesor la școala centrală de agricultură dela Herăstrău, și Corneliu Roman, directorul stațiunii agronomice, com. patriotul nostru, cari au prezentat Suveranului român publicațiunile lor despre stațiunea agronomică din capitala română. După dejun M. Sa Regele s'a întreținut mai mult timp cu d-nii Munteanu și Roman, interesându-se de aproape de lucrările efectuate la stațiunea agronomică din București, precum și de măsurile menite a da un mai mare avânt agriculturii în România.

Logodnă. Ni-se anunță logodna dlui Dr. George Popa, pretor în Boros-Sebiș, cu amabila domnișoară Cornelia

Hotăran, fiica dlui avocat Dr. Iacob Hotăran din Șiria. — Trimitem sincere felicitări tinerilor logodiți.

Anuarul IV al „Societății pentru crearea unui fond de Teatru român” pe anul 1900—1901, a apărut. E un volum de o deosebită eleganță, având un bogat și prețios cuprins. Etată articolele principale: *Rămășiile*, de Vasilie Goldiș; *Discurs de deschidere*, rostit la adunarea generală din Abrud de Iosif Vulcan; *Catharsa*, conferență populară de Dr. Valerie Braniște; *Prima societate teatrală română ambulantă în Transilvania*, de Vasilie Podobaș; *Mișcarea teatrală la noi în anul 1900*, de Vasilie Goldiș; *Statutele și Regulamentul afacerilor interne ale societății române de diletanți „Progresul” în Făgăraș; Idei referitoare la înființarea teatrului nostru*, de Vasilie Goldiș; *Biografiile (cu portrete) membrilor fondatori ai societății*, publicate de Vasilie Goldiș; *Raporturi, Procese-Verbale etc.*

Dela cursul administrativ din București. În înțelesul legii din 1900 art. XX § 1 la cursul administrativ din București au fost promovați de notari și următorii tineri români: Aurel Moga, Leontin Motea, Alexandru Popovici și Octavian Sgîlbea.

Pedeapsă pentru batjocorirea religiunii. Luna trecută câțiva elevi ai școlii civile din Budapesta (Ferenc-város) se purtaseră necinstit față cu o procesiune religioasă ce trecea pe dinaintea școlii. Plebanul din numitul district al Budapestei a făcut contra lor arătare la senatul orșegnesc, ear' acesta a cercetat eforia școlară să cerceteze cauza. Cercetarea a durat până zilele trecute și s'a terminat cu sentința de eliminare pentru patrușprezece elevi ai școlii numite. În anul școlar viitor acești patrușprezece elevi nu vor mai fi primiți în școala civilă din acel district.

Membru român al academiei franceze. Dr. C. Istrati, fost ministru de culte și instructor public al României, a fost ales zilele trecute membru corespondent al Academiei de medicină în Paris, în secțiunea științifică. Dl Istrati, ales cu unanimitate, este primul Român ales în această secțiune a numitei Academii.

Cum se rutenisează Bucovina. Cetim în „Desteptarea”: „Răpirea de copii străini sunt unul din cele mai probate mijloace, prin cari Rutenii bucovineni își sporesc numărul lor. Nu mai vorbim de miile de copii români, pe cari îi răpesc Rutenii cu ajuto-

A VIII-a expoziție internațională de arte în München.

(Urmare).

Mal bună decât toate cele premergătoare, expoziția din ast an face o impresie adâncă și puternică, încât după ce ai părăsit-o obosești, cu o durere de cap nebună îți zice cu Adolf Bayersdorfer: Was der Künstler dort unten an den Quellen des Daseins erlauscht, was er der sich offenbarenden Natur an ewigen Wahrheiten abgerungen, was er hoch an die Oberfläche bringt vor die Sinne der Menschen, ist das Kunstwerk, eine fertiggesetzte Lösung des Welträthsel, und doch selbst ein Räthsel — dem Gemüthe, das die grosse Heimat ahnt, ebenso-wahr, als dem Verstande ewig unbegreiflich. O astfel de operă de artă e „muncitorul” lui Meunier. În el e întrupată chestiunea muncitorilor; muncitorul acesta e reprezentantul acelei clase neglijate în urma Smithianismului prea influent. Nici nu ne mirăm dacă miseria, vițtul și boalele au cuprins cercuri tot mai largi, până ce principiul *laissez faire laissez aller*, a trebuit să fie înlocuit prin intervenirea statului în ajutorul celor mai slabi, să se pună stăvilă răului. În fața lui se reoglinda psihologia chestiunii. O față brădată de toate încercările grele îndurate; fiecare cută își

amintește de amornii vicții desmoștenișilor. Măreța stațiui e un product al timpului. Când vezi pe câte unul de aceia, cari trăiesc în belșug din munca clasei ce o reprezintă figura de bronz, cum dă târcoale în jurul, și își înalță privirea spre ea cu sfială, cu un amestec de respect și de frică, parecă i-se string muncitorului musculii obrazului și un zimbet dureros de ironic aruncă asupra parazitului. Pe lângă opera clasică a maestrului Meunier, celelalte plastice sunt mai mult sau mai puțin pitice, cu toate că Nemții îi ridică în slavă pe v. Rümman, un sculptor münchenez, cunoscut poate și pe la noi din foile ilustrate, unde sunt reproduse între monumentele create de el, cel mai nou al prinț-regentului equestru așezat în capitala industriei bavareze Nürnberg.

Modelul de gyps al acestui monument se află în sala primă a expoziției inconjurat de un bazin cu fântâni săritoare și plante exotice. Acelaș Rümman a mai expus o „fată” nudă și vre-o câteva busturi. „Fata — das Mädchen” — șeade simplu și se uită într'o parte. Din punct de vedere tehnic nu e nimic de obiectat, dar ca idee e cât se poate de nemişcabilă. Meunier și v. Rümman rivalizează între ei ca cei mai buni din mulțimea de sculpturi în majoritate de proveniență italiană. Cum însă „muncitorul” esersa o impresie așa de covârșitoare și de

superioară asupra celorlalte sculpturi, l-au scos — spre rușinea Nemților și indignarea publicului și a artiștilor — din sala primă unde bătea prin forța cuceritoare pe celelalte expuse, la intrare, împreună cu celelalte două tipuri de muncitori, unul montan, altul din industria de fer. Involuntar îți zici adecă și aici deosebirea de clase, și încă ceva! Muncitorului au crezut că îi compete, fie și cea mai bună lucrare, cel mult locul dela intrare, nu în sală cu ceilalți aleși de viță nobilă. „Și încă ceva” acela, înseamnă: puținel chauvinism pe făcute. Sculptorii francezi, belgianii și în parte cei italieni, se vede, sunt pătrunși de spiritul timpului, căci ei au atacat fără excepție subiecte interesante de interes actual. Astfel este „lupta pentru existență” de francezul Millet, o temă desigur ultramodernă și corâspunzătoare titlului pretențios. Autorul ne prezintă lupta fără cruțare pentru existență, într'o grupă de trei persoane. Cel mai tare e cel dintâiu, la stânga lui femeia slabă e zdrobită, eară la dreapta lui un bărbat tinde înzadar să-l împiedece în cursul vehement pe cel dintâiu.

„Malul și valul” de Lundberg. Malul e un tînăr neclintit stâncă, ear valul — o femeie nudă — se lovește de mal, se ridică, îl săruta și recade, pentru a repeta vecinicul sărut când mai molatec, când mai învâpșiat, după cum e de agitată apa. Și cine

știe, dacă nu-i va succede valului-femeie la urma urmelor să dărimă malul, acum atât de resistant. — O idee înrudită cu a lui Lundberg o aflăm în „descoperirea la țerm” de sculptorul svedez Akermann. Valurile mărit au aruncat la țermure souvenirul nepretuit, și ea dând de el, îl prinde cade însă de durere leșinat la pământ și în situația asta zace la țerm.

Dintre puținele busturi, succes este al prințului Carol, sau împăratul Românilor, cum l'a proclamat anul trecut un licean din T. Severin. Modelat de sculptorul Stork despre care se zice că ar fi român din București și atunci totuși am avea un artist român în palatul de cristal. Nu știu însă decând „cocoșcirii” nemțești s'au romanizat fără a se renega fie și neamț din România, aceasta nu detrage nimic din valoarea artei sale, căci prințul Carol e bine reușit, având în vedere și greutatea ce o împingă sculptorii la portretarea de copii. A doua lucrare a Dlui Fritz Storck, o statueta de bronz „nevinovăția”, s'a vîndut.

După cum există o pictură secesionistă, putem vorbi și de o sculptură secesionistă. Astfel o sală s'a umplut cu încercări, dintre cari puține par a avea aer de nemurire. Nemuritor la orice cas rămâne Napoleon I, chiar dacă sculptura dlui Fritz Behn nu se poate împărtași de această distincție.

rul guvernului și al forurilor școlare, din tabăra românească. Aceasta e cunoscut. Apropierea poporului ruten de cel român în port și obiceiuri le sporește și înlesnește răpirea copiilor noștri și *rutenizarea Românilor în masă*. Cu adevărul acesta tot Bucovineanul e deprins acum ca țiganul cu scanteile. Ceea-ce ne pare însă de tot nou și interesant e, că poporul nomad al Galiciei s'a apucat și de capul Polonilor bucovineni. Într-o ședință din urmă a camerei provinciale, deputatul polon Wiesiolwski a interpellat guvernul pentru răpirea copiilor poloni, ce se face sistematic și cu mult plan la școlile populare din Jucica și Rohozna. Fără multă muștrare de cuget, copiii poloni sunt trecuți în registrele școlare drept Ruteni get-beget și crescuți în spiritul ucraïn. Noroc că părinții lor sunt atât de conștiințioși, ca să-și reclame și să-și scutească. — Deputatul polon poate tot vor începe în sfârșit a ne înțelege și pe noi Români, când ne căinăm, că suntem ruteniștii cu puterea".

Caceriri — aieva? Peste Viena vine din Cernăuți vestea, că dieta Bucovinei s'ar fi milostivită în fine să ia o deciziune, menită a veni în ajutorul clubului dietal moderat român bucovinean, ca să aibă cu ce sa-și acopere nesuccesele de până acum, de când acesta a pactat cu guvernul Bourguignon. Se zice anume, că dieta din Cernăuți a admis înființarea unui *gimnasiu român la Câmpulung* și crearea unui *subinspectorat școlar român* în Bucovina. Acestea sunt vechi postulate și rămâne să se dovedească, dacă în adevăr, se vor împlini în curând, ori vor figura numai pe hârtie?

Încă un Szello. Din Szombathely se anunță, că între directorul de bancă de acolo Udvary Ferencz și între avocatul Rochlitz, presidential camerei advocaționale din Pojon, s'a escat un conflict din pricina unei chestii, ce privea interesele băncii. Fiindcă directorul de bancă Udvary s'a opus voinței presidentului camerei advocaționale Rochlitz, acesta din urmă a amenințat cu proces și în fața a trei martori a zis: „Dacă nu primiți condițiunile mele, eu am să duc treaba la proces și atunci D-voastre puteți face ce-ți vreți. În contra mea nu veți ajunge la nimic. Dacă vrean, eu de grabă isprăvesc procesul la înalta judecătorie: am acolo mulțime de prieten buni și sunt „per tu“ cu mulțime de juși atât la Tablă, cât și la Curie!” — În urma acestei amenințări, directorul Udvary a ridicat acuză în contra presidentului camerei advocaționale și lumea așteaptă cu mare neastâmpăr dezvoltarea afacerii.

Expresiunea acestor fețe este hidoasă; și stau în contrast enorm cu cătatele, frumoasele, dulcele, deși câte-odată suferințele fețe ale sculpturilor italiene. Depinde și foarte mult de dispoziția sufletească în care se află vizitatorul. Câte-odată te mișcă numai monumentele de morminte, cum e lucrarea admirabilă a lui Quadrelli Emilio, reprezentând un tiner mort și pe amanta lui ce se apleacă cu grija să nu-l conturbe somnul de veci, și îl dă ultima sărutare. Stai înduișat lângă marmură și îți fulgeră prin minte ipoteze metafizice. O compoziție originală și de o dulceață rară este „Triplicione“, capul unei fete înecate, scoasă de valuri la suprafață. De căpătău îi servește lira-i sfărâmată, încalcită în pērul despletit. — Te mișcă mizeria socială intrupată într-o băeată mică, care cu ghitara ce-o ține în poală nu și-a putut câștiga la „primele grijuri“, cum și-a botezat Grossoni Orazio lucrarea. — O arabă cu copilul la stă toarce. Plastica aceasta a lui Astorzi Enrico singura vindută dintre lucrările mărime naturală, o poți asemăna ușor atât la port cât și în mișcare și apucături cu o țărană română la șezătoare, cu odorul în sine și povestind fusul sbrlnăitor în liniștea dimpregiur, povestit nefțelese și pline de înțeleșuri. — Peninsula scandinavă și Danemarca sunt reprezentante eminent atât în sculptură, cât și în pictură, cum vom vedea

Un năcăz pentru Rusia. Relativ la decurându inaugurată nouă cale ferată bosniacă (*Gabella-Boche di Cattaro*), foaia rusească „*Novoie Wremia*“ scrie un articol, în care spune, că prin construirea acestei nouă căi ferate, Austro-Ungaria a terminat jumătatea transării liniei ferate strategice, ce duce la Salonic. În chip cinic apoi zice, că *cealaltă jumătate* a programului, linia ferată ar avea a se clădi dela granița bosniacă până la Mitrovița, — nu se va putea rezolva așa de ușor. Dacă prin decurându construită nouă linie ferată — zice, — Muntenegru din spre apus a fost pus în cătușe, ar fi o greșală ireparabilă a se permite Austro-Ungariei s'o facă aceasta la răsărit, în ținutul Sandjaceutului, deoarece se s'ar face atunci imposibil contactul între Serbia și Muntenegru.

Sinucidere Se telegrafează din Budapesta, că comandantul gendarmeriei districtuale a capitalei, vice-colonelul cavalier Zgorzsky László, s'a sinucis în hotelul „London“, trăgându-și un glonț de revolver în cap. A murit imediat. Era om înșurat și cu bună stare materială, și se zice, că la pasul oribii l'au împins unele neplăceri în serviciu.

Bancă Balcanică. „Secolul XX“ scrie: Ziarul rus „Odeski Listok“ dă date mai precise despre banca plănuită și de care a adus știre ziarul „Temps“. Spune că Rusia ar avea intențiunea de a întemeia această bancă pentru Balcani, ca să se scape statele din Peninsula-balcanică de sub jugul capitalurilor germane și austriace, ce le inundează necurmat. Acea bancă, se mai zice, că ar avea misiunea de a ajuta guvernele balcanice să-și execute lucrările lor principale, pentru cari ele au devenit până azi tributare Germanilor. Ziarul rus crede, că banca va avea sediul în București, că va începe cu un capital de 100 milioane franci și că va avea sucursale în celelalte capitale din Balcani. Proiectul acesta ciudat în felul său seamănă mult cu acela, pe care îl propuseseră Ugron cu Rimler ministrului francez Delcassé, cerând să fondeze o bancă franco-ungară în Pesta, care să alunge capitalurile germane și austriace.

Băieți dispărâți. „Telegraful Rom.“ i-se scrie, că doi economi din comuna Kin-csós (ult. postă Maros Radnot), comitatul Törnava-mică, aduc la cunoștință, că 3 copii li-au fugit din ziua de Sf. Petru de acasă, și nu le mai pot da de urmă. Unul este de 15 ani, altul de 14, iar al treilea de 13 ani și acesta din urmă se cunoaște pe schiopat. Cel-ce li'ar afla, sunt rugați să binevoiască a avisa într'un mod care-care pe acești nefericiți părinți, cari udă cu lacrimi drumurile pe la Copsa mică — Șeica etc. Numele părinților: Vasilie Căndea și Toader Căndea, economi.

mai la vale. La poezia lui Göthe „halb zog sie ihn, halb sank er hin“ și la tabloul purces din aceste cuvinte din galerie. În fața „der Synthese von Unmensch und Übermensch“ cum îi zice Nietzsche cum l'a conceput Behn, nu-l vedem pe Napoleon eroul atător lupte glorioase, ci pe Napoleon bărbatul politic.

Am auzit că Behn a lucrat sub influența memoriilor fratelui lui Napoleon Lucian Bonaparte, din care reiese mai evident și calitatea aceasta posedată de Napoleon în măsură tot atât de mare, ca și celelalte calități, proprietăți rezervate în gradul acesta exclusiv geniilor. Ochiul lui ne aduc mai mult aminte de noptile petrecute întru pregătirea loviturii de stat, cu abbé Siyés și cu fratele său Lucian, precum și de scena penibilă din curtea dela St. Cloud, unde zice Lucian: da, l'am văzut cum a îngăbenit și a tremurat și aceasta nu mi-a putut-o erta nici odată de atunci, pare-că s'a desfășcut dintre noi legătura de frați etc. Adecă și aici puțină rea voință față de marele Napoleon, din partea micului sculptor Behn.

(Va urma).

Centenarul lui Eliade Rădulescu. Cu ocaziunea excursiunii făcute în zilele acestea la Tergoviște de către membrii corpului didactic român, s'a propus a se sărbători în anul 1902 centenarul marelui Român și scriitor Ioan Heliade-Rădulescu. Propunerea e cât se poate de nimerită și patriotică — zice „Secolul XX“ — și nu putem decât să aderăm din toată inima la ea. E nimerită, fiind-că nici unu corp social nu-i revenia în primul rînd această datorie, ca membrii corpului didactic, acela care zi cu zi continuă marea operă de luminare a poporului român. Căci, mai înainte de toate, Ioan Heliade Rădulescu a fost „dascăl“ în înțeleșul cel larg al cuvântului; el a învățat un întreg popor, aproape o jumătate de veac.

Casuri noue de ciumă la Constantinopol. Direcțiunea generală a serviciului sanitar român a fost în cunoștință de ministerul de externe, că în Constantinopol s'au constatat de curând în afară de cele 5 casuri de ciumă, alte două casuri noue.

Viață lungă. Lună, în 15 Iulie a. c. a răposat în comuna Valea Geogelului (comitatul Alba-Inferioare) bătrânul Vasilie Cotoară în vîrstă de 116 ani. Răposatul a fost deplin sănătos, cu mintea întreagă și harnic de lucru până aproape în zilele din urmă ale vieții sale.

Asociațiunea transilvană. Adunarea cercului ordinară a despărțământului Blaj al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, se convoacă pe ziua de 4 August n. a. c. în Blaj la orele 10 a. m. cu următorul program: 1. Deschiderea adunării. 2. Raportul comitetului. 3. Alegerea a lor două comisii: pentru cenzurarea raportului și inscrierea de membri noi. 4. Disertațiune. 5. Raportul comisiiunilor. 6. Statorirea locului unde se va ține viitoarea adunare generală. 7. Alegerea al lor doi delegați la adunarea generală dela Sibiu. 8. Alegerea comitetului pe un period nou de trei ani. 9. Propuneri. 10. Alegerea comisiiunilor de verificare. 11. Închiderea adunării. La această adunare, se invită toți membrii Asociațiunii și toți cel-ce doresc progresul poporului român.

Spre orientare însemnăm aci, că de acest despărțământ se țin următoarele comune: Din cercul pretorial al Blajului: Mihali, Obregea, Bucerde-grănoasă, Cisteiul-român, Crăciunelul, Blaj, Ciufud, Tiur, Veza, Mănarade, Lupu, Spăc, Cenade, Cergăul, Mărad, Cergăul-mare, Beșiașu, Ohaba, Colibi, Tău, Roșia-de-Secaș, Tapu, Șoroștin, Broșteni. — Din cercul pretorial al Aiudului: Peștelea, Căpuș, Mișcrea, Omișoara, Uifalău, Tămpăhaza, Săncraiu. — Din cercul pretorial al Husușului: Petrisat, Iclod, Săncel, Pănade, Spini, Bia, Valea-sasului, Săncel, Șona, Bălcaicu, Jidvei, Chesler, Tăuș, Micășasa, Lunca, Lodroman, Husușu, Glogoveș. — Și provisor și despărțământul Uioara. Blaj, din ședința comitetului ținută la 1 Iulie 1901. Ioan German, director; Aurel C. Domșa, secretar.

Un om brutal. Se anunță din Canjamare, că un mare proprietar, anume Boika Miklos din apropiere, în urma unei certe cu soția în stare binecuvântată a unui clucer al său, a lovit-o în pântec cu piciorul atât de strajnic, încât biata femeie a născut numai decât și imediat a căzut moartă. Băieșelul însă a rămas în viață. Brutalul proprietar a fost arestat.

Un magnat ungar aventurier. Foile maghiare publică o știre, care este o nouă dovadă de chipul, cum unii magnați unguri știu să trăiască în lume: Un trecut de tot variat și bogat în aventuri are contele Festetic Gyula, care înainte de asta cu mulți ani a ajuns în Lumea nouă și acum, împreună cu un fiu al său, răpit dela soția sa divorțată, trăiește ascuns în apropiere de New York. Contele Festetic Gyula încă în 1872 a părăsit armata austro-ungară, abdicând de gradul său de ofițer și s'a dus în America. Stabilindu-se în New York, el s'a făcut instructor apoi dascăl de limbi în temnița din Sing ning. Mai târziu a făcut cunoștință cu o fată a unui bancher de tot bogat, cu frumoasa Elsa Haven, cărei i'a

cerut mâna. Bancherul însă l'a refuzat. Cu toate astea fata, îndată-ce a devenit măritată, s'a căsătorit cu contele maghar. Imediat după căsătorie contele ungar a început un trai adevărat ungiurec, făcând risipă ne mai pomenită, astfel că în scurtă vreme a prădat întreaga zestrea uriașă a nevestei. Sărăcit cu desăvîșire, contele s'a apucat de arta industrială, care la că-tă va vreme li aducea un venit anual de 250.000 coroane. A început apoi să joace la bursă, încercându-se în afaceri de tot primejdioase. La asta s'a mai adus, că într'un rînd și-a bătut soția atât de brutal, pentru că li dojenise, încât judecătoria l'a osândit la un an închisoare, enunțând și divorțul între dînișii, ear pe micul copilăș al lor l'a lăsat în îngrijirea mamei. La intervenția soției, contele a fost liberat din închisoare și nu peste mult el a inventat un sistem admirabil de aurirea obiectelor, ceea-ce i-s'a cumpărat cu un preț oribil din partea unui sindicat. Imbogățindu-se astfel earșii, contele a cerat să se împacă cu soția sa care l'a și permis s'o viziteze din când în când. Pe la mijlocul lunii I ne dîna l'a permis chiar să iasă în grunbura cu băieșelul de 4 ani. Contele însă, veni să abia el băiatul, s'a folosit de ocazie și a fugit cu dînsul din New York. Femeia disperată a doua zi a alergat la poliție și a cerut curentarea și arestarea din nou a contelui Festetic. Acum o întreagă ceată de detectivi oficiali și privați li caută în glurul New-Yorkului, dar' nu-i pot da de urmă. Se crede, că el a plecat cu băiatul spre Europa, și pentru acest păcat — nu mai poate fi urmărit.

Așa se mai înțelege și o viață de magnat — ungar!

Despre Buri. Ziarul „Burenfreund“, organ oficial al Ligei internaționale burile, publică câte-va declarațiuni făcute de Krüger asupra viitorului poporului său. Bătrânul președinte, vorbind de marea mișcare de simpatie făcută în opiniunea publică în favoarea Burilor, a spus că lupta se dă e între materialismul rece și purul idealism. Sfârșitul acestei lupte va distruge sau va dura încă mulți ani și că nici odată poporul bur nu va fi credincios Angliei.

— Ultima isprăvă a lui Botha, despre care presa engleză n'a vorbit nimic, a fost că a pus mâna, între Standerton și granița Natalului, pe un tren special care ducea două milioane de franci în pieșe de aur. Faptul acesta i-a permis de atunci lui Botha să plătească oamenilor săi o soldă zilnică de 7 franci egală cu aceea a soldaților englezi.

— Sub titlul „Strigătul Transvaalului“ va apăre în curând la Paris un ziar de propagandă și de acțiune pentru independența celor două republici sud-africane.

ULTIME ȘTIRI.

Bruzella, 20 Iulie. Zilele trecute s'a răspândit vestea, că membrii guvernului din Oранже, afară de presidentul Steyn, — au fost prinși și deșinuși de Englezi. Știrea aceasta a produs o enormă îngrijorare în cel din giurul presidential Krüger, deoarece-ce cel orinși erau aderenții fanaticului partid răboinic din Oранже și acum e temere, că în acest stat bur se va ridica la suprafață partidul pentru împăcare.

Cu toate acestea stă Krüger, cât și reprezentanții diplomații bură din Bruzella afirmă, că situația actuală a Burilor e atât de favorabilă, încât răboiul e probabil să dureze încă ani de zile. Despre capitularea Burilor, peste tot, nici vorbă nu poate fi. Numărul Africanderilor, cari luptă cu Buri alături, e de 10.000.

Londra, 20 Iulie. Din Middlburg (Capland) se raportează agenției „Reuter“: Lordul Kitchener a grațiat pe 84 prizonieri din Capland, condamnați la moarte, și pe deopsă li a schimbat o în muncă silnică pe viață în insula Bermuda. Ear' din Kroonstad i-se raportează aceleași agenții, că generalul De Wet cu câțiva oameni ai săi se află nu departe de Reitz spre sud-vest.

Editor. Aurel Popovici Barcianu.
Red. respons. Ioan Rusu Știrianu.

Candidat de avocat, caută
aplicație în o cancelarie advocațională.
Cei interesați să se adreseze la adm.
„Tribuna Poporului.”

Un tânăr român în etate
de 24 ani, care cunoaște limbile ger-
mană și maghiară, comptabilitatea,
correspondența și aritmetica comer-
cială, care de prezent se ocupă într-o
cancelarie advocațională, caută aplicație
în vr'un birou comercial de advoca-
tura sau în vre-o cancelarie notarială.
Informațiuni mai de aproape sunt
de se lua dela V. V. Nr. 1000 poste
restante în Brașov.

CONCURS.

Părinții, respective tutorii, cari doresc
să-l așeze băieții pe anul școlastic 1901
-1902 în internatul gr. or. român diecesan
din Beiuș, prin aceasta se avertiscă, ca
rugățile de primire să le prezente până
în 18 August c. n.

În acest internat afară de tineri gr.-
or. români se vor primi și tineri de altă
confesiune creștină, în linia primă gr.-
or. români, pe lângă respectarea tuturor
doverilor lor religioase cu privire la
scutul religiunii și la biserica lor, dar în
internat și acești tineri întru toate au a
se acomoda rațiunei, disciplinei și normelor
internate.

Taxa de întreținere pe un an — com-
putate toate laolaltă e: 140 fl. (280 coro-
ane) care se solvește în patru rate anti-

cipative și anume: la înscriere, la 16 No-
embrie, 1 Februarie și 15 Aprilie.

Elevii pentru taxa aceasta vor primi:

1. Locuință.
 2. Vipt și anume:
 - a) La dejun: un pătrar de litru lapte
cald cu pâne.
 - b) La prânz trei plesse și anume: supă
de carne, rasol cu sos și mâncare cu friptură.
Dumineca și în sărbători și prăjitură.
 - c) La cină două plesse și anume:
mâncare și friptură, sau mâncare cu
friptură și aluat.
 3. Spălat.
 4. Luminat.
 5. Încălzit.
 6. Medic (medicinile sunt a se solvi
din partea respectivilor bolnavi).
 7. Scaldă în toată luna cel puțin
odată.
 9. Și în fine superiositatea se în-
grijește, ca elevii pe lângă controla cea
mai strictă să fie ajutamați în studiere.
Elevii vor avea să aducă cu sine:
 - a) Cel puțin 4 perechi de schimburi
de pânză, sau giolgi.
 - b) Cel puțin 6 batiste.
 - c) 2 perechi de încălțăminte și 4 pe-
rechii de ciorapi sau obiele.
 - d) Cel puțin 2 ciorăfuri (lepedee).
 - e) 2 perini și 4 fețe de perină.
 - f) 1 foaie sau plapomă.
 - g) 1 perie de vestminte și 3 de în-
călțăminte.
 - h) 3 ștergare și 2 pieptini, unul rar
și unul des.
 - i) Vestminte de lipsă (uniformă nu se
va face.
- Numai acei tineri vor fi primiți în
internat, cari sunt deplin sănătoși, ceea-ce va
ave să constate medicul internatului.
Rugățile pentru primire ajustate:
a) cu testimoniu școlastic de pe anul
școlastic expirat și
c) cu extras de botez.
Sunt a se trimite până în 18 August
c. n. la subsemnatul senat în Beiuș. La
rugare sunt a se adresa 5 mărci à 10 fleri.
Dat din ședința senatului internatului,
ținută în Beiuș 30 Iunie 1901.

Senatul internatului gr.-or. român
diecesan din Beiuș.

Cel mai bun croiu!

Insoțirea
CALȚUNARILOR din ARAD,
Strada-Bisericei, Palatul Minorităților.

Singură în felul său ține în deposit numai fabricații
proprii sau gătește la comandă

ghete pentru dame și bărbați,

cum și papuci pentru băieți și fete,
apoi ghetă comode și alte soiuri de încălțăminte.

**Toate acestea nu sunt lucruri de
fabrică, dar' sunt mai ieftine și
mai bune.**

Comande din afară se execută prompt și cu prețuri
moderate.

Trimitem și la casă ghetă de probă în ori-ce timp
dorit.

Aparat elastic pentru călcăie, invenția lui Löderer,
căpitan de honvezi ung. reg., aplicabil atât la ghetă de
dame, cât și la ghetă pentru bărbați, se poate ave
numai dela noi.

Mare magazin de creme și lakk-uri în diferite colori.

Prețuri ieftine de necrezut!

Numai articli de fabricație proprie!

585 7

Materie de calitate excelentă!

A apărut

Și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului”
următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad”, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățator; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu cărți geografice	—	—70
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean,	—	2.—
3.) „Judecătorile cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu,	—	—80,,
4.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu,	—	2.—
5.) „Principiile politice”, după Dr. T de Holtendorf, de T. Păcățeanu	—	4.—
6.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov.	—	2.50
7.) „Răsboiul pentru neatârnare” de George Coșbuc.	—	1.20
8.) „Vieritul” — de Petru Vancu,	—	1.—
9.) „Teoria Dramei” — de Dr. Iosif Blaga.	—	3.60
10.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu.	—	1.60
11.) „Cuvântări bisericești” — traduse de Ioan Genț.	—	5.—
12.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Scoopul,	—	1.50
13.) Instrucțiuni populare populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz	—	1.20
14.) „Ioan Botezătorul, tragedie în 5 acte și un preludiu tradusă de Il. Chendi și C. Sandu după Hermann Sudermann	—	2.—
15.) Henric Ibsen „Ziua Invierei” Epilog dramatic în 3 acte traducere de Il. Chendi și C. Sandu	—	1.—

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.